

derland opgedolven, en of van Romeinschen oorsprong, of voor Romeinsche gehouden; zijn keurig *Berigt over de Javafche Oudheden*, verfiert de uitgegeven werken van het Instituut, en wat hij als Lid der *Kommissie wegens die Oudheden*, en *wegens eenige vragen over punten van Oudheid, aan den Heer HUBBERT op te geven*, verrigt heeft, dit weten zij te beoordeelen, die nevens hem met die taak belast waren. Wij treuren om zijn verlies, maar wij zijn dankbaar voor hetgeen wij van hem hebben mogen ontvangen, en wij verblijden ons in de hope, dat het hoe langer hoe meer blijken zal, dat REUVENS voor de bevordering van echte wetenschap en kunst niet vruchteloos gearbeid heeft.

Doch ik heb de treurige taak, om onze afgestorvenen te vermelden, nog niet volbragt, Mijne Heeren. Ook de Vierde Klasse zag verdienstelijke mannen uit haar midden weggenomen. De eerste was de Heer **JAN DE GREEF**, die, na eene langdurige ziekte, den 2den December des vorigen jaars, in den ouderdom van vijftig jaren, bezweek. In het kunstlievend *Dordrecht* geboren, vroegtijdig tot de beoefening der bouwkunst bestemd, en zeven jaren van Staatswege ter zijner vorming naar *Italië* gezonden, werd hij na zijne terugkomst geroepen, zijne verkregen talenten te *Rotterdam*, *'s Gravenhage*, *Delft* en alhier ten nutte des Vaderlands te besteden, en verwierf hij zich den roem van een zeer bekwaam en naauwgezet Bouwkundige te zijn. Het ontwerp tot verbetering en verfraaijing van het Lustflot *Soestdijk*, is van zijne hand; aan hem heeft men de voltooiing van den aanbouw van het Koninklijk Paleis in *'s Gravenhage* te danken, en wat hij in de waarneming van den belangrijken post van Directeur der Stadswerken en Gebouwen alhier, vooral ten aanzien van het Geregts-hof, verrigt heeft, dit kunnen zij alleen waardeeren, die de bevoegdheid bezitten het te beoordeelen. Maar wat onder onze beoordeeling valt, dat is de heuschheid en dienstvaardigheid, de nederigheid en bescheidenheid, die den bekwaamen en kundigen man zoo bijzonder kenmerkten. De Klasse waartoe hij behoorde, heeft daarvan menigvuldige bewijzen gehad.

had. Op al wat aan DE GREEF in handen gesteld werd, gaf hij volledige en uitgebreide bescheiden, en nooit bleef hij in gebreke, het goede te bevorderen, dat binnen zijn bereik gelegen was.

Hem volgde in de maand Februarij l. l. de Heer C. GODECHARLE, Beeldhouwer te *Brusfel*, die een' tachtig jarigen ouderdom bereikte. Zijn kunstralent was vruchtbaar in het vervaardigen van onderscheidene sieraden aan gebouwen en het afbeelden van belangrijke personen. Het fronton van het Paleis der Staten-Generaal te *Brusfel*, is zijn werk, en op meer dan eene Tentoonstelling, zoowel hier als in de gemelde stad, zag men van hem beelden in pleister en marmor. Voor het Instituut schijnt hij niets bepaaldelijk te hebben verrigt.

Nagenoeg tenzelfden tijde ontviel ook aan de vierde Klasse haar Medelid, de Heer J. B. VAN LANCKER, een man, om zijne kennis en zijne fraaije verzameling van schilderijen bij de Kunstenaars hooggeacht.

En hiermede, Mijne Heeren, meen ik het eerste gedeelte der mij opgelegde taak te hebben volbragt. Ik heb veel over afgestorvenen moeten spreken, ja mijne toefpraak is voor het grootst gedeelte niet meer dan een doodenregister geweest, dat ons tot ernst en weemoed gestemd heeft. Wanneer de dag, voor deze Vergadering bepaald, wederkeert, zullen eenigen van ons onder de alsdan overledenen genoemd worden. Wie het zijn, die dit lot treffen zal, is ons onbekend; maar dit gevoelen wij, dat onze harten, bij het vernemen der namen van vele der nu vermelde afgestorvenen, van hoogachting en liefde hebben geklopt. O, dragen wij dan ook zorg, Medeleden, dat zij, die na ons hier zullen vergaderen, onze namen met geene andere aandoeningen hooren uitspreken! Wij allen staan op den weg, die ons tot dit doel leiden kan; het is de weg van ijverige pligtbetrachting, van getrouwheid aan onze roeping. Blijven wij dien weg met naauwgezetheid betreden, en verbeiden wij alzoo met kalnte wat de hoogste Wijsheid over ons befehikt, ten einde wij eenmaal onze oogen sluiten met de bewustheid, dat wij voor de hoogere belangen der menschheid, voor waarheid en deugd, niet vergeefs hebben geleefd.

De Heer G. GODECHARLE van *Brusfel*, was een der bekwaamste Beeldhouwers van den lateren tijd: onderscheidene werken in de Zuidelijke Provinciën, waaronder de beelden voor de kerk op *Coudenberg* en het frontespijs van het gebouw der Staten-Generaal te noemen zijn, getuigen van zijn kunsttalent. Als een der Leeraren aan de Brusselsche Akademie van Kunsten, heeft hij in die School goede kweekelingen gevormd.

Zijne toevoeging tot de Klasse geschiedde op eenen leeftijd, die aan rust mogt doen denken, en echter werd hem nog menig belangrijk werk opgedragen. Als Kunstenaar verdient hij eene eervolle plaats onder zijne tijdgenooten. Hij genoot algemeene achting en overleed in het vorige jaar in zeer hoogen ouderdom.

De Heer J. DE GREEF, te *Dordrecht* in 1784 geboren, ontving in zijn vaderland de eerste opleiding tot de kunst, en oefende zich zoo vlijtig in de beginselen der schilder- zoo wel als der bouwkunst, dat het twijfelachtig was, tot welke hij zich ter verdere bestemming zou begeven.

De neiging tot Bouwkunst echter de bovenhand behoudende, werd hij door Koning LODEWYK naar *Parijs* en *Rome* gezonden, om zijne studien in dat vak te voltooijen. Na zeven jaren afzijns, met vereischte kundigheden toegerust herwaards gekeerd, werd hij al spoedig tot opzigter der gebouwen van het *Zeewezen* te *Rotterdam* aangesteld. Later werd hem de verfraaijing van het Lustflot te *Soestdijk* en de voltooijing van het Koninklijk Paleis in 's *Gravenhage* opgedragen, en werd hij tot Profesfor aan de koninklijke artillerie- en genieschool te *Delft* benoemd.

Na den dood van den Heer VAN DER HART, werd DE GREEF tot Architect dezer Stad verkozen, welken post hij tot aan zijnen dood met ijver en getrouwheid vervulde.

Onder de voornaamste werken alhier onder zijne leiding tot stand gebracht, mag men het Entrepôtdok en het Geregts-hof noemen.

Bij alle zijne wezenlijke verdiensten voegde DE GREEF eene hooge ma-

mate van gediëntigheid en bescheidenheid, die men bijna beschroomdheid zou mogen noemen, waardoor hij dikwerf aan bedenkingen van anderen, vooral van meerderen, toegaf, en wel eens zijne grootschgedachte ontwerpen, aan de meer bekrompen inzigten zijner lastgevers opofferde. Zorgde hij daardoor minder voor zijnen roem als Bouwmeester, zijne nagedachtenis blijft des te meer in eere bij allen, die hem van nabij gekend hebben.

Deze getuigenis geeft hem althans gaarne de Klasse, want schoon men zijne tegenwoordigheid slechts spaarzaam mogt genieten, nimmer werd hem eenige aanvraag gedaan, of eenige last opgedragen, dien hij niet spoedig en met de meest volkomen nauwkeurigheid vervulde. Zij verliest in hem een zekeren helper en eenen raadgever, op wien zij zich veilig kon verlaten. Hij overleed in eenen vijftigjarigen ouderdom, eenen leeftijd, waarop men van zijn rijp oordeel en gevestigden smaak nog veel had mogen verwachten.

Nog levendig is in elks gheugen het verlies van onzen laatsten Voorzitter, den vriend van velen in ons midden, den Heer A. J. SAPORTAS.

Reeds hebt gij, Mijne Heeren! uit mijn Verslag vernomen, hoe de zaak der kunst, hoe deze inrigting hem steeds ter harte gingen; hoe hij geene gelegenheid liet voorbijgaan, om beider belangen met waardigheid voor te staan.

Uit een deftig geslacht geboren, mogt hij eene opvoeding ontvangen, overeenkomstig den stand waartoe het behoorde. Met de Fransche, Duitsche en Engelsche Letterkunde, zoo wel als zijne eigene, gemeenzaam, was de Spaansche hem niet vreemd en had hij zich in de meeste dier talen eene gemakkelijke spreek- en schrijfwijze eigen gemaakt.

In zijne jongelingsjaren eenigen tijd in Duitschland doorgebracht hebbende, verrijkte hij later zijne kunstkennis door reizen naar *Parijs* en *Londen*. Zijne kunstverzameling getuigde van den zuiveren smaak,